

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid. Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de treiori 30 fil. rândul cu litere garmond.

Sinodul din Arad.

Cuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan *Ioan I. Papp*, rostită la deschiderea sinodului eparhial arădan din anul 1915, a fost următoarea:

*Cristos a inviat!
Domnilor deputați!*

V'Am invitat, domnilor deputați, aici la centrul reședinței noastre cu scopul, ca luând cunoștință de starea afacerilor eparhiei noastre, să ne exerciem dreptul garantat prin statutul nostru organic, și astfel să ne consultăm asupra modului și a mijloacelor recerute la promovarea intereselor bisericii noastre naționale, și a instituțiunilor ei religioase morale și culturale-economice.

Cari sunt obiectele avizate la această sesiune, le veți afla din rapoartele generale și speciale ale Consistoriilor noastre, dar și până atunci, îndemnat mă aflu a vă atrage atențunea la împrejurarea, că încheindu-se periodul al XV început la anul 1912 și cu ziua de astăzi intrând noi în periodul al XVI de viață constituțională, urmează în mod firesc, că între afacerile mai însemnante ale sesiunei actuale are să se considere și restaurarea Consistoriilor noastre pe noul period de trei ani.

Până însă să ajungă aceasta și alte afaceri curente la ordinea zilei, atențunea mea se îndreaptă asupra alor două evenimente, obvenite în timpul dela ultima noastră întrunire în sinod, evenimente acestea, cari pentru însemnatatea lor nu le putem nesocoti.

Primul și cel mai însemnat eveniment este răsboiul mondial, care decurge cu înverșunare și acum după opt luni de zile, și care ca atare ne atinge nu numai pe noi popoarele monarhiei noastre austro-ungare, ci atinge și toate popoarele Europei, și, în măsura mai mare ori mai mică, chiar și popoarele celorlalte continente ale lumii cunoscute.

Tin de prisos să adaug aici, că sunt mari și simțite și jertfele noastre de până acum, dar nici nu pot trece fără a intona, că decât toate aceste jertfe, este și mai mare neliniștea și îngrijirea, ce ne-a cuprins pe toți din motivul, că nu este pământean, care să poată prevedea timpul și modul, cum se va încheia, și deci: cari vor fi urmările finale ale acestui răsboi înfricoșat.

Tocmai de aceea, fără privire la urmări, noi trebuie să ne dăm seamă de adevărul scripturii, de după care în lumea aceasta toate se întâmplă cu voia milostivului Dumnezeu, fără sătirea căruia nu cade nici un fir de păr de pe capul nostru. Si după ce și altcum nu atârnă dela voință și putință noastră schimbarea situației actuale, nu ne rămâne decât să ridicăm ochii înimii la tronul Părintelui ceresc și să zicem: Părinte Sfinte! Dacă n'a fost cu putință să treacă

dela noi amărăciunea acestui păhar, fără să-o bem, fie voia Ta, precum în ceriu, așa și pe pământ.

Să ne rugăm deci astfel cu evlavie la Dumnezeul nostru ceresc, și cu atât mai vîrtos, cu cât și acum, ca și în tot trecutul omenimei, se dovedește și se va dovedi tot mai mult adevărul evangelic, că nu există în lume nici un rău atât de mare, încât să nu aibă și partea lui bună. Si acest răsboi încă-și va avea parte lui bună atât pentru alte neamuri, cât și pentru noi și neamul nostru.

Pentru neamuri peste tot va avea acest răsboi aceea parte bună, că lumea se va deștepta și va învăța să cunoască: că nu natura, ci Dumnezeu este acela, care croește și conduce destinele popoarelor în tocmai ca și a indiviziilor singuratici, și astfel va înțelege, că este timpul suprem de a-și da seamă de trebuință de neamănăt a plinirii poruncii dumnezești, esprimate pe scurt în cuvintele: «Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din toată virtutea ta și cu tot cugetul tău, iar pe deaproapele tău ca însuți pe tine».

Dar și până ce lumea să-și deosebească de însemnatatea acestei porunci, pe cât de mari, pe atât de indispensabile pentru viața socială dintre neamuri; și până să și mai deosebească și de aceea, că omul nu trăește numai cu pâne, ci și cu cuvântul lui Dumnezeu, deci și până să ajungem la premenirea și înnoirea vieții de acum în măsura de a ne putea desvolta și întări pe toate terenele vieții publice și private, — răsboiului de acum trebuie să-i recunoaștem acea parte bună, că ni-a dat prilej de dovedire lumii din afară, că ori cât de tare suntem divizați prin limbă și credință, prin rang și avere, și peste tot prin condițiunile de existență, de desvoltare și de afirmare, totuși între noi, popoarele monarhiei noastre a existat și există din cele mai îndepărtate veacuri un punct de convenire, un punct de înțelegere necondiționată și nestrămutată, la care ne încălzim ca și la un soare sfânt, și acest punct de convenire în cugete și în fapte este: credința neclătită către Tron și iubirea necondiționată de patrie, de acest pământ strămoșesc, de această mamă hrănitoare a vieții noastre trupei.

Evenimentul al doilea, care tot pentru însemnatatea lui, cuvînse să-l eternizăm în analele acestui sinod este faptul, că la sfârșitul anului solar trecut și anume: la 24 Decembrie 1914 st. n. s'au împlinit cincizeci de ani dela datul rezoluției prea înalte, prin care Maiestatea Sa, împăratul și regele nostru apostolic Francisc Iosif I, s'a îndurat preagrațios a reînființa mitropolia bisericii noastre gr. or. române din Ungaria și Transilvania.

Acest eveniment, privind și altcum numai biserica noastră, cu considerare apoi și la stările esențiale, să sătirea căruia nu cade nici un fir de păr de pe capul nostru. Si după ce și altcum nu atârnă dela voință și putință noastră schimbarea situației actuale, nu ne rămâne decât să ridicăm ochii înimii la tronul Părintelui ceresc și să zicem: Părinte Sfinte! Dacă n'a fost cu putință să treacă

senat bisericesc, a adresat Maiestății Sale gloriosului nostru monarh o telegramă de călduroasă mulțumită și recunoștință pentru grădiosul sprijin părintesc, dat mitropolitului Șaguna în tot cursul luptelor sale pentru reînființarea acestei mitropoli, realizate prin înaltul autograf citat mai sus.

Acel Consistor și-a îndreptat apoi, plin de evlavie, cugetul spre nemuritorul Șaguna și spre toți contemporanii lui, cari au luptat cu credință ferbinte și cu entuziasm neînfrânt pentru realizarea dorinței urmărite și astfel: pentru reînființarea mitropoliei de sub întrebare, iar noi dela eparhii, urmând autorizării primite am dispus: să se comemoreze acest eveniment în toate bisericile noastre cu rugăciuni și cu vorbiri ocazionale, despre însemnatatea, ce o are acest fapt pentru desvoltarea și întărirea bisericii noastre naționale și a așezămintelor ei.

Câtă însemnatate are pentru biserică noastră națională viața constituțională, urmată din reînființarea mitropoliei ei, o vom apreția după merit, dacă ne vom da seama chiar și numai de faptul, că noi și în timpu esențial, ca și cele prin cari trecem cu întreaga noastră monarhie, ne putem întruni în adunări bisericești, cum e și sinodul de acum.

De aceea, luând act de împlinirea semicentenarului de sub întrebare, să dăm și noi acum, și la acest loc, expresiune sentimentului nostru de loialitate, de mulțumită și recunoștință gloriosului nostru monarh, împlorându-i dela probedință încă mulți ani de viață, cu deplină sănătate, spre binele și fericirea tuturor popoarelor de sub blândul Său sceptru.

Nainte de încheierea acestui cuvânt de deschidere, folosesc prilejul de a vă pune în vedere și alt eveniment, care tocmai acum este de actualitate și anume acela, că în Dumineca de astăzi, se împlinesc patru decenii, de când Excelența Sa, Înaltpreasfințitul D. Ioan Mețianu, actualul arhiepiscop al Transilvaniei și mitropolit al bisericii noastre din Ungaria și Transilvania, a fost întinut ca episcop în scaunul episcopal noastre arădane.

Acest fapt împlinit este demn de deosebita noastră atenție, și s-ar fi cuvenit să-l sărbătorim în cadre atât de largi, pe cât de rar este în biserica noastră însuși evenimentul acesta.

Eră și de dorit o atare sărbătoare, când am fi folosit prilejul binevenit spre a depune în persoană omagiile bisericii noastre vii, a clerului și a poporului din această diecăză, și a da expresiune cu grai viu devotamentului nostru curat, și când spre semnul vădit al recunoștinței și mulțumitei noastre de părinteasca pasătorie în decursul de un pătrar de veac, i-am fi prezentat cu solemnitatea cuvenită și icoana sadurilor, ce nălăsat moștenire; saduri, cari având timbrul monumentelor «aere perenius», vor fi și pentru veacuri îndepărtate

precum sunt și astăzi, tot atâtea mărturii grăitoare despre zelul și activitatea rară, desvoltată în cursul arhiepiscopiei Sale, pe toate terenele vieții noastre bisericești, școlare și economice.

Considerând însă, că vremile nu au fost prielnice pentru o atare sărbătoare, rămâne ca Ven. Sinod să afle modalitatea de a participa în altă formă potrivită la acest jubileu al capului bisericii din mitropolia noastră ortodoxă română din Ungaria și Transilvania.

După toate acestea salutându-vă cu toată căldura inimii de bunaveneire, și precum în sfânta biserică, așa și acum, împlorând darul și binecuvântarea Cerului asupra noastră și asupra lucrărilor noastre, declar sesiunea sinodului nostru eparhial ordinat convocată pe ziua de astăzi de deschisă.

Sinodul arhiepiscopal.

Sedinta a patra.

Să ținut Mercuri, în 14 Aprilie nou. President I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul *Ioan Mețianu*, notar al ședinței Dr. *Ioan Mateiu*. Ședința se deschide la orele 10 dimineața.

Notarul Dr. Pavel Roșca cetește procesul verbal al ședinței premergătoare, care se autentică.

Biroul prezintă rugările deputaților Dr. Ioan Marghita și Dr. Ioan Popescu pentru acordarea condecorării pe întreg restul sesiunii. Concediul cerut se acordă.

Deputatul Nicolau Ivan comunică sinodului, că doi deputați se află puși în imposibilitate de a se prezenta la sinod, sau de a cere concediu, fiind înrolați la miliție, și anume: Dr. Ioan Papp și Dr. Octavian Vasu. Propune se fie considerați ambii ca concediați pentru întreaga sesiune.

Propunerea se primește.

Se intră în ordinea de zi.

Comisiunea școlară, constituită sub presidenția deputatului Grigoriu Pletosu, raportează prin referentul Victor Păcală asupra raportului consistoriului, ca senatul școlar, către sinod. Fiind raportul tipărit și împărtit între deputați, raportorul propune se fie considerat ca cetit, luat în general la cunoștință și alăturat la protocol. Se primește.

Intrându-se în discuția specială, raportorul espune părerile comisiunii cu privire la fiecare punct din raportul consistoriului, și apoi propune, ca datele și comunicările referitoare la gimnaziul superior din Brașov, la școala reală inferioră din Brașov, la gimnaziul inferior din Brad, la școala comercială din Brașov, la secțiunea pedagogică a seminarului arhiepiscopal, se fie luate la cunoștință. Se primește. Se iau la cunoștință și comunicările consistoriului, făcute cu privire la examenele de evaluație învățătoarească.

La punctul din raport, referitor la școală primară, comisiunea afișă, că datele statistice sunt espuse cu superficialitate, și propune, întâi rectificarea lor iar în viitor adunarea lor cu mai multă esactitate, dându-se instrucții potrivite delă centrul în direcția acestea și îndrumat fiind consistorul să se îngrijească și de controlarea lor în viitor, ca în fața sinodului se fie prezentate numai date esacte și autentice. Vorbesc la obiect deputații Vasile Gan, Nicolae Borzea, Romul Furduiu și Dr. Nicolae Comșa, apoi sinodul primește propunerea comisiunii, cu adausul făcut de deputatul Vasile Gan,

Cu privire la localurile școlare, comisiunea propune iar sinodul decide, că în viitor să se spună în raport, că localurile de școală închise, din cari motive au fost închise.

Punctele din raport, referitoare la grădinile școlare, la bibliotecile școlare, la numărul școalelor și la numărul învățătorilor, se iau la cunoștință, primindu-se propunerea făcută din partea deputatului Dr. Ioan Lupaș, că luând act despre intrarea sub arme a mulțimiei de învățători de ai noștri, sinodul își exprimă recunoștința, că învățătorimea noastră știe să și facă datorința și pe câmpul de răsboiu, ca și în școală.

Punctul din raport, referitor la salarele învățătorilor, se ia la cunoștință, la propunerea comisiunii, după ce a vorbit la obiect Vasile Gan, Vasile Dămian, Dr. Ioan Mateiu, Dr. Ioan Lupaș și a dat și Excelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Mețianu, lămuririle necesare.

La punctul referitor la catehizare comisiunea propune, ca sinodul să și exprime părerea de bine, că în fine guvernul a recunoscut de corect și de legal punctul de vedere al bisericii, că catehizarea se poate face numai în limba maternă a elevilor.

Discuție se naște la punctul referitor la ajutoare. Comisiunea propune, ca ajutoarele, date pe seama școalelor, să se împartă numai odată în an, într-o singură ședință consistorială, eventual în două. Vorbește Dr. Ioan Stroia, Excelența Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Mețianu, Lazar Triteanu, Grigoriu Pletosu, Vasile Dămian, în urmă sinodul primește propunerea deputatului Mateiu Voileanu și ia raportul consistorului la cunoștință. Propunerea comisiunii cade.

Punctele din raport, referitoare la examene, la inspecția școalelor, la conferințele învățătoarești, la cursurile de analfabeti, la burse, se iau la cunoștință, fără discuție.

Urmează raportul comisiunii financiare. S'a constituit astfel: president Vasile Dămian, raportor Ioan I. Lăpedatu.

Raportorul face un espozit amănunțit asupra situației financiare a arhidiecezei, constatănd, că evidențierea și incassarea diferitelor competențe nu se face cu destulă rigoare. Propune să se considere raportul consistorului, ca senatul epitropesc, către sinod, de cetăț, apoi propune luarea lui în general la cunoștință și alăturarea la protocol.

In special apoi propune luarea la cunoștință a singuraticelor puncte din raport, cu propunerile următoare:

Consistorul să facă obiect de studiu din chestia, cum s'ar putea introduce o evidențiere și o incassare mai bună, mai promptă, a diferitelor taxe și competențe.

Consistorul să prezinte raport amănunțit despre fundațiunea răposatului asestor consistorial Galacteon Șagău.

Sinodul să exprime multămînă institutului de bani «Doina» din Câmpeni și dlui Dr. Zosim Chirtop, pentru fundațiunele făcute. Se primesc toate propunerile. Se mai primește propunerea deputatului Dr. Ioan Lupaș, ca în viitor consistorul să ceară informații dela protopresbiteri și despre celelalte fundațiuni de pe sate, și apoi propunerea deputatului Sergiu Medeanu, ca în sesiunea viitoare consistorul se prezinte negreșit proiectul despre modificarea statutelor fondului de pensiune.

In chestia rațiocinilor au vorbit deputații Vasile Dămian, Vasile Gan, Teodor Hermann, Victor Tordășanu și Demetru Moldovan.

Urmează comisiunea organizațoare. Raportează deputatul Nicolae Ivan în chestia zidirei nove, ridicată pe seama gimnaziului din Brad. Cetește raportul consistorului, din care se vede, că zidirea a fost dată în întreprindere firmei Dușoianu și Leucă, că zidirea a înaintat până la etajul II, și că la termin are se fie gata. Consistorul s'a îngrijit de controla necesară.

Raportorul propune luarea raportului cu aprobare la cunoștință. Se primește.

Acelaș referent raportează în chestia rezidirei seminarului Andreian. Cetește raportul consistorului către sinod. Din raport reiese, că rezidirea seminarului a costat, cu toate instalările, 290,925 coroane 46 fileri, care sumă a fost acoperită din fondul de zidire al seminarului, în suma de 190,000 coroane, și din împrumutul care se va acoperi, și în parte e acoperit, din colectă întreprinsă de Excelența Sa, Inaltreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, în favorul seminarului. Sinodul, la propunerea raportorului, ia raportul consistorului cu aprobare la cunoștință.

Deputatul Andrei Bârseanu, fiind ales în două cercuri, declară că optează pentru cercul Deva. Se ia act.

Ședința se încheie la orele 12, anunțându-se cea proximă pe Joi, 15 Aprilie n. la orele 9 dimineață.

Şedința a cincia.

S'a înținut Joi, în 15 Aprilie nou. Președintele I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Mețianu, notar de ședință Dr. Silviu Dragomir. Ședința se deschide la orele 9 dimineață.

Notarul Dr. Ioan Mateiu cetește procesul verbal al ședinței premergătoare. Se autentică.

Inainte de a se intra în ordinea de zi cere cuvântul deputatului Dr. Ioan Mateiu și vorbește în chestie personală. Dă lămuriri cu privire la acuzele ridicate în ședință trecută din partea raportorului comisiunii școlare, că datele statistice ar fi fost introduse în raportul consistorului către sinod cu multă superficialitate. Recunoaște, că s'au putut strecura greșeli, dar lucrul s'a întâmplat din motivul, că abia în momentul ultim a fost încredințat oratorul, ca coreferent școlar, cu compunerea conspectelor diferite statistice, în locul domnului Dr. Onisifor Ghibu, care în urma unor împrejurări grave și-a părăsit postul, și astfel n'a putut dispune de timpul necesar, pentru a controla esacitatea datelor pe care le avea la dispoziție.

Lămuririle date sinodul le ia la cunoștință.

Se intră în ordinea de zi. Comisiunea verificătoare raportează prin referentul Dr. Ioan Șenchea în chestia mandatului deputatului sinodal Dr. Ioan Radu, atacat prin protest. Raportorul constată, că din punct de vedere formal protestul e neexceptabil. Comunică apoi cuprinsul protestului, care e basat pe diferite motive și conține și grave acuze, asupra căror nu se poate pronunța, nici comisiunea, nici sinodul, fără a cunoaște adevărată stare de lucruri. De aceea, comisiunea propune ordonarea cercetării, cu privire la toate gravaminele și acuzele cuprinse în protest, poftit fiind con-

sistorul să se îngrijească de efectuarea cercetării.

Deputatul Dr. Aurel Vlad e de părere, că dupăce în protest e vorba și de consistoriu, care prin funcționari de ai sei ar fi influențat votarea în mai multe comune, nu consistorul se fie încredințat cu esecutarea cercetării, ci sinodul însuși se esmită pe cineva din sinul seu, care se face cercetarea.

Acceptată fiind părerea aceasta și din partea comisiunii, sinodul esmită ca comisar pentru efectuarea cercetării în chestia alegerii de al doilea deputat mirean în cercul Bradului, pe protopresbiterul Vasile Dămian.

Urmează raportul comisiunii organizațoare, asupra regulamentului pentru afacerile comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane. Raportor Nicolae Ivan.

Raportorul propune, că dupăce regulamentul e tipărit și împărtit între deputați, se fie considerat de cetăț, se fie luat în general la cunoștință și alăturat la protocol. Se primește și se intră imediat în discuția specială.

Se cetește pe rând singurăciu paragrafi și se votează, cu mici modificări stilare, până la §-ul 20, unde la punctul f) se naște discuție în jurul întrebării, că împărtășire ajutoarelor, la preotezele văduve sărace, din venitele tipografiei, cine să o facă, consistorul, ori comisiunea administrativă? Comisiunea organizațoare propune, că împărtășirea să o facă senatul epitropesc al consistorului arhidicezan. La discuție iau parte: Excelența Sa, Inaltreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, care dând lămuririle necesare dorește se fie respectate dispozițiile testamentare ale marelui Andrei baron de Șaguna, Partenie Cosma, Ioan de Preda, Lazar Triteanu, Dr. Aurel Vlad, Dr. Ioan Șenchea și raportorul. Se primește propunerea deputatului Partenie Cosma, ca împărtășirea să o facă comisiunea administrativă, la recomandarea consistorului. La punctul i) din §-ul 20 se naște asemenea discuție. Comisiunea propune, ce la angajarea redactorilor și colaboratorilor la foaia «Telegraful Român» din partea comisiunii administrative, se fie ținute în vedere în prima linie persoane din cler.

Deputatul Dr. Nicolae Comăsa combată propunerea comisiunii, care duce la clericalisarea ziarului, condus acum în spirit liberal, și cere să se lase în grija comisiunii, ca ea se angajeze pe care-l AFLĂ vrednic și apt, fără considerare, că e cleric ori mirean.

Deputatul Ioan de Preda cere respectarea testamentului lui Șaguna, care încredințează comisiunea administrativă cu angajarea redactorilor la foaia arhidicezană.

Deputatul Nicolae Bogdan e de părere antevorbitorilor. Mai vorbesc: Dr. Silviu Dragomir, Dr. Ioan Lupaș, Ioan I. Lăpedatu, apoi Excelența Sa, Inaltreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, provocându-se la testamentul lui Șaguna, care depune acest drept în mâinile comisiunii administrative. Spune, că dacă se hotărăște ceva, ce e în contrazicere cu testamentul, comisiunea nu e datoră se accepte și să se supună.

Deputatul Andrei Bârseanu constată, că gazetarii buni sunt atât de rari, încât trebuie să-i luăm de unde putem, dintre clerici ori dintr-o mireni. Foaia «Telegraful Român» e redactată în spirit liberal și în

acest spirit trebuie să fie redactată și în viitor. Nu poate accepta deci propunerea comisiunii, care vrea să se prefacă foia în foaie clericală, cu censură aspră. E în contra oricărei restrângeri în privința acestea. Mai vorbește P. C. Sa, Arhiepiscopul Dr. Ilarion Pușcariu, apoi sinodul votează textul original din regulament, fără înregistrare propusă de comisiunea organizațoare.

Restul regulamentului, §§ ii 21–40 se votează fără discuție, cu câteva modificări stilare, și cu un adăos propus la §-ul 32 din partea deputatului Dr. Silviu Dragomir, ca secretarul comisiunii administrative să se îngrijască și de păstrarea în arhivă a tuturor documentelor eșite din tipografia arhidicezană.

Regulamentul pentru afacerile comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane se declară votat.

Urmează raportul comisiunii bisericești. Raportorul Dr. Vasile Saftu referează în chestia uniformisării competențelor stolaie, în întreaga arhidiceză. Cetește raportul consistorului făcut în chestia aceasta, din care rezultă, că o uniformisare e absolut imposibilă, fiind astfel raporturile locale pe unele locuri, și altele pe alte locuri. Comisiunea propune luarea raportului cu aprobare la cunoștință. Consistorul însă să fie însărcinat să facă regularea stolelor acolo unde se poate, apoi să se îngrijască și de o împărtășire egală a conguie, cu ținere în vedere a muncii egale prestate de toți preoții, deci și de cei cu calificăție mai redusă.

Deputatul Vasile Gan dorește să se recomande și să se stăruie, ca pretutindenea să se înființeze fonduri, din cari să poată fi la timpul său rescumpărate taxele stolare.

Deputatul Romul Albu constată, că preoții nu au pretutindenea case parohiale și nu au pretutindenea nici sesiuni parohiale. Dorește, ca în direcția aceasta consistorul să caute căile de îndrepătrare. De altfel primește propunerea comisiunii bisericești și adăosul deputatului Vasile Gan.

Mai vorbește deputatul Dr. Nicolae Comăsa, dă explicări Excelența Sa, Inaltreasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, apoi vorbește Dr. Pavel Roșca, Dr. Ioan Lupaș și raportorul. Sinodul primește propunerea comisiunii.

Ședința se încheie la orele 12 fără un sfert, anunțându-se cea proximă pe Vineri, 16 Aprilie, la orele 9 dimineață. La ordinea zilei se pun alegerile de asesor în consistorul arhidicezan.

Răsboiul.

Știrile ultime, comunicate în mod oficios despre cele ce se petrec pe câmpul de răsboiu, ne spun, că în Carpați, pe întregul front, a intrat o anumită pașă, provocată parte de perderile imense pe care le-au avut Rușii în crâncenele lupte din urmă, parte de vremea nefavorabilă, care se estinde și asupra Galăiei și a Poloniei. Prin urmare, nici aici nu s-au dat în zilele din urmă lupte mai mari. S-au întâmplat numai mici ciocniri, de mică importanță, dar tunurile funcționează fără întrerupere. Se con-

Foile au gust amar și picător, uscate sau coloare brună și conțin otrava violentă, răvnă de fumatori, nicotina. Foile proaspăte sănătate mai bogate în otravă, decât cele uscate, care mai conțin camfor, materie albuminoasă, răsină și gomă. Culise în mai multe rânduri, foile se uscă la aer, apoi umezite cu apă sărată și aşezate în grame sănătate supuse dospirii, pentru a putea fi preparate după trebuință. (Va urma.)

Bătrâni.

In curtea fără de stăpân
Inbălărită și pustie,
Ca singură ființă vie

Mai vegeteză un pom bătrân.

Se zice, că în vremea lui,
Pe rând urmându-si fiili, tații,
Umbrile multe generații

Până să ajungă-al nimănui.

De și săracii de sub el
Strâng încă vreascuri pentru vetre,
Copiii îl lovesc cu pietre
Si câinii îl hulesc la fel.

Frumos spectacol! Uneori
Si noi ne înfruntăm bătrâni,
Ca pomii ce-au perdit stăpânii;
Uităm c'au fost folositori!

T. M. Stoeneșcu.

FOIȘOARĂ.

Tutunul.

— După O. M. —

I.

Obiceiul de a întrebui tutunu' ca mijloc de placere era practicat probabil și în vremea străveche.

In 1492, când spaniolii lui Columb cunoșteau mai aproape moravurile și obiceiurile indigenilor din America, observară mirati cum oamenii acestia aprindreau foile răsucite în formă de tub ale unei plante erbacee.

Fumul picător al plantei servea la început pentru alungarea musculițelor moskito, care în partea locului formează o grozavă pacoste. Cu încetul apoi planta a vrut să devină o indispensabilă placere a locuitorilor străvechi. Locuitorii actuali, stători din ind geni, din urmări imigranților de odinioară și din străini, fumează din aceleasi motive: întâi se apără împotriva întăriturilor de ținări foarte supărători, pe urmă obiceiul dulce răspete cu sine firea celor ce gustă fumul plantei.

Deprinderă fumatului s'a intins d'n America pe furig, ca o boală molipsitoare, încet și sigur, asupra vechei lumi civilizate. Spaniolii cuminți au cultivat curând tutunul în San Domingo, portugezii în Brazilia, englezii în Virginia.

Prima sămână de tutun s'a sămână în Europa la 1558. Foile s'ugeau ca medicament în deosebi, iar pulverisate ca tabac de tras. Jean Nicot, medic francez, pe atunci reprezentant al Franței la curtea din Lisabona, a studiat într-o amănunțit; substanța ei amețtoare s'a numit, după numele lui, nicotină. Jean Nicot a adus tutunul în patria sa, în Franța, la 1560. În Olanda s'a cultivat la 1615.

Pe langă totă rezistență ce i s'a opus, întrebuierea tutunului s'a lătit tot mai mult. În prima jumătate a veacului al 17-lea Spania cea „cultă”, Franța și Italia nu se mai puteau lipsi de tabacera cu tabac de tras, care devenise una din necesitățile vieții.

Poporul de jos se multămea să mestee tutunul în gură.

Mai târziu fumatul s'a răspândit cu atât mai mult, cu cât erau mai aspre poruncile de oprire. A trage pe nas tabac era lăru de distincție, de care nu se fereau nici damele. Materia brună „boierescă” se păstra în tabachere prețioase împodobite cu lucrări de cizelare, cu desenuri drăguțe, și cu pietri scumpe.

Pe început Europa înreagă se pomeni trăgând tutunul pu'erisat, fără a lăua în seamă amenințările difer

stată, că ofensiva Rușilor în Carpați e oprită în loc, și deocamdată ea nu mai poate înainta.

Asupra situației generale primim următorul comunicat oficios:

La jumătatea lui Martie marea bătaie din Carpați a intrat în o fază nouă, după ce ea decurgea dela 25 Ianuarie. Au intrat în acțiune mase puternice rusești, forțând cucerirea treacătorilor și întăriturilor din Carpați, nu numai în depresiunea Ducla, ci și în spațiul dintre Lupkov și Uzok. Rușii au întreprins atacuri neconveniente, înlăucind mereu perdeile lor formidabile cu formațiunile de rezervă, ținute gata.

In vremea din urmă au aruncat în luptă și armata, care ținea împresurată cetatea Przemysl. Se înțelege de sine, că astfel de atacuri, împinse înainte pe întreg frontul, fără crucea materialului omenește, au trebuit să fie urmate de unele izbânci parțiale. Dar lupta cea crâncenă, care durează acum de cinci săptămâni, nu a avut rezultatul așteptat de Ruși: *pozițiile din care i-au scos trupele noastre în Ianuarie, nu le-au putut recuceri.*

Astăzi, ca și atunci, începând dela defileul Uzok, partea întreagă a crestei Carpaților de răsărit, este în stăpânirea noastră, cu toate că Rușii au dat aci, mai ales în valea Opovei, atacuri violente. Tot astfel și la defileul Uzok trupele noastre opun Rușilor resistență energetică pe primele creste de pe coasta ungării. Încercarea Rușilor de a străbate frontul trupelor noastre, la Ducla și în valea Laborcă, a eşuat cu perdele mari pentru Ruși. Atacul a fost repetat, dar de nou a fost respins. A urmat apoi contratacul trupelor noastre, în zilele din urmă, care a avut succes important, manifestat prin marele număr de prizonieri, tunuri, mitraliere și material de răsboiu, capturat dela dușman.

Știrile primite astăzi le resună după cum urmează: In Bucovina trupele noastre au respins de nou atacurile Rușilor, aflându-se și acum pe teritoriu rusesc, în Basarabia. In Carpați la nordvest dela Uzok, o brigădă a armatei noastre, compusă din regimetele 19 și 26 de infanterie, a luat cu asalt dela Ruși o poziție, ocupată de ei acum de curând. Înseși foile rusești mărturisesc, că trupele rusești se află pe teritoriul Galicii, în Ungaria n'au putut se străbată, iar zilele engleze și franceze scriu, că în cercarea aceasta nouă a Rușilor de a intra în Ungaria a cerut jertfe enorme, evaluate la peste 500.000 morți și răniți. Pe celelalte fronturi de luptă nu e nici o schimbare.

Din Deva.

Catehizarea la școalele străine

Legile statului, prin urecarea repede a salarelor invățătoresi, au silit multe comune bisericesti, ca din lipsa măloacelor suficiente să închidă școalele confesionale. In locul acestora s'au înființat școale de stat, ori comunale, cu limba de propunere maghiară, și cu invățători străini de limba și legea noastră, sau a rămas comuna fără școală.

Astfel s'a înmulțit lucrul preoților. In școalele confesionale de regulă invățătorul propune religie; la școalele străine însă nu trebuie să în preoții asupra lor catehizarea copiilor noștri. Consistorul, în Engleza rea să părintească, pună din an în an tot mai mare pond pe catehizarea la școale, pentru că la dezvoltarea caracterelor băștăilor noștri din școale străine catehetul trebuie să contribue foarte mult.

Catehetul conșientios va crește bisericii credincioșii buni, bisericii, cari își vor împlini cu evlavie toate obligamentele religioase, iar neamului va da pe fin și ostașii cei mai oțeliți. Catehetul indolent va înmulții numărul ateistilor și al renegatilor.

Dacă azi cărturăii neamului nostru sunt în parte stat de străini de biserică și de mulțiori chiar își bat joc de cele sfinte, vîna e sau că au avut catehet indolent, sau că nu au avut de loc.

Un catehet conșientios, care își conștiește chemarea și se achită cu demnitate

de datorintele sale, este părătele Laurențiu Curea din Deva. Pe lângă propunerea materialului de religie prescris, pună mare pond pe aceea, ca să știe conii cetățenii fluent, și să stea serie corect românește. E'evii cuceresc regulat și cu dragoste serviciile divine, să mărturisesc și cuminează în posturi. Spre cea mai mare lăudă și servește părintelui Curea, că propune sistematic cântările bisericesti, formând an de an coruri cu elevii.

Anul acesta a format din catherinei dela toate școalele superioare și elementare din loc un cor mixt, sătător din 70-80 menți, cari excepția în biserică precis și cu nuansă delicate toate cântările liturgice, spre cea mai mare măngădere a parohenilor și a bieților noștri ostași, răniți și bolnavi, cari se vindecă și recrăză în spitalele din acest oraș.

Cred, că este bine să se cunoaște în cercuri că mai largi trate momentele însemnante, prin cari se aduce folos bisericiei și neamului, de aceea am însemnat acestea ca să fie vrednic exemplu de urmat și pentru alții.

Terenul catăzării trebuie să fie bine îngrijit și să i se dea de aci naștere o atenție și mai mare, de către cum i se dat până acum pe unele locuri.

Credinciosul.

NOUTĂȚI.

Parastas. Eri, Joi, s'a oficiat parastas solemn în Curtea de Argeș, pentru odihna sufletului marelui și înțeleptului Rege Carol I, dela a căruia moarte s'au împlinit șase luni. Doliul luat de autorități și de armată a încrezut cu ziua de eri.

*

Eroul Vasile Ban. Biroul de presă din ministerul regal și unguresc de răsboiu dela Viena, ne trimite o deschidere amanuntită a fanteilor în tezări, sevărsite de infanteristul Vasile Ban, dela regimentul de infanterie sibian, numărul 31, fapte pentru care a primit medalia de aur pentru vitejie eroul nostru Vasile Ban. Vom da descrierea în numărul viitor.

*

Expoziție. Duminează să facă deschiderea expoziției de răsboiu și igienă publică în pavilionul parlamentului ungăr din capitala țării. La solemnitate au luat parte: A hîducesa Augusta, ministrul președintele contele Șefan Tisza, ministru de culte Iarkovich, mulți ofițeri și civili. Consilierul George László, președintul expoziției, a relevat, în vorbirea de inaugurare, deosebita îngrijire a societății și a statului de o parte pentru înțărtoșirea eroilor, cari își varsă sângele pe câmpul de onoare, de altă parte pentru procurarea de lucru soldaților învinuiați.

*

Bilete pentru faină sau pâine. Primăria orasului Sibiu anunță, că în stratul a introdus cu ziua de Vineri 16 Aprilie n. 1915 și trebuie obligatorie a biletelor de pâne și faină. Fără aceste bilete nu se poate nici cumpăra, nici vine faină și pâne. Distribuirea lor se face dela primărie, și au valoarea pe o lună întreagă. Persoanele, care au săcasă provizie proprii, vor putea să primească bilete numai după ce au îsprăvit încă proviziile acestea. De fiecare cap se scoadă pe o lună 8 chilograme de faină, pe jumătate grâu, pe jumătate de cururuz, sau: 9 chilograme pâne și 1½ chilogram faină. Copii mai mici de un an nu se consideră. Stă în bunul plac al publicului să și aleagă bilă de pâne, ori de faină.

*

Advocații și răsboiu. Conform unui raport acum apărut, cam treizeci de procente din numărul avocaților țării noastre îndeplinește servicii militare. Au căzut multe de eroi, până astăzi, săsezece și trei de avocați. Numărul celor căzuți dintr-o condăție de avocat este și mai considerabil.

*

Lungimea frontului Ziarul Matin a facut socotă că despre lungimea frontului săliilor. Acest front este lung de 2668 chilometri. Cel mai lung este al rușilor cu 1370, apoi al francezilor cu 870 chilometri; cel sărbătorit este al românilor care înaintă cu 350, al englezilor 50 și al belgienilor 20 chilometri.

*

† Petru Marhaș, inv. în penziune și cons. comunal în Galăț (țără Făgăraș), după securitate suferinte, fiind împărășit cu sf. Taine, și-a dat și flăcăi în mână creato-rului, Luni în 12 Aprilie n. în etate de 72 ani și al 45-lea an al căsătoriei. Rămaștele pământei ale defuncțului s'au așezat spre veșnică od hoă în 14 Aprilie n. la 2 ore p.m. în cimitirul ortodox român din Galăț. Fie-i tărâna ușoară și memoria binecuvântată!

*

Sfârșitul în Octombrie. O distinsă persoană belgiană, care petrece acum în Geneva, spune că în Anglia și în Franță se așteaptă să se sfârșească răsboiu actual în luna lui Octombrie c. în considerare că nici englezii, nici francezii nu au curajul, dar nu au mai ales pregătirea de a purta o două campanie de earnă.

*

Vîțejia caporalului. Ioan Munteanu, caporal în regimentul nostru de infanterie nr. 31, își deschide linștă și sigur mitraliera îndreptată asupra rușilor, de și grădinele dusmane cădeau ca grădina Imperatorului lui. Una din aceste grădini, prin explozia sa puternică, l-a ridicat în sus cu mitraliera cu tot și l-a acoperit cu o masă de pământ. Munteanu a izbutit să iasă erași la Jumăr, și-a tocmit mitraliera, și a început de nou să tragă focurile de astădată singur, căci cei doi tovarăși ce avea, căzuseră amândoi răniți. Vîțejul caporal Munteanu, care s'a disinsă și cu alte prietenii prin o rară bravură, a obținut medalia de argint clasa a doua pentru eroism.

*

† Mihail Dragulescu. Învățător în Bogoljub, comit. Caraș-Severin, a decedat în etate de 28 ani, și în al 5-lea an al fericei sale căsătorii. Rămaștele sale pământești s'au așezat spre vecinica od hoă Mercuri în 14 Aprilie n. la ora 4 d. a. după ritul gr. or. în cimitirul gr. or. român din Legoj. Fie-i tărâna ușoară și memoria binecuvântată!

*

Bani trimiși acasă de militari. Poșta de campanie austro-ungară sună că soldații roștri au trimis în Decembrie 1914 aproape 3 milioane coroane familiilor de acasă. Cifra aceasta, în Ianuarie 1915, a trecut peste 10 milioane coroane.

*

Pedeapsă meritată. Ministrul de interne al Franței a luat măsuri pentru a pedepsi femeile, care cheltuiesc pe băuturi alcoolice banii primiți dela stat în scoala ajutorării familiilor soldaților concentrați. Astfel de femei își pierd ajutorul avut până acum din partea statului.

*

Dela asociația pentru sprijinirea meseriașilor din Brașov. A apărut raportul general al comitetului "Asociația pentru sprijinirea invățăților și sodaliilor români meseriași din Brașov" despre gestiunea anului 1914, prezentat adunării generale din 15/28 Martie 1915, întrate în localul Asociației, Brașov, strada Ofanilor nr. 3. — Raportul cuprinde date despre chivernisările averii, despre plasarea uceniciilor și îngrăjarea lor, și în sfârșit despre viața societății în sinul asociației. Averea societății, cu finea anului 1914, este de 101.079 cor. 45 fil. În cursul anului s'au plasat 77 de ucenici, dintre cari au rămas la meseriașă 69 însăși. Pentru ajutorarea uceniciilor în 1914 s'au cheltuit 1245 cor. 89 fil. În urma situației extraordinare create din cauza răsboiului s'au sistat obisnuite conveniri și petreceri și s'au ajutat răniți și familiile săracă ale soldaților duși pe câmp de lupte.

*

Insule grecești ocupate. Englezi nu se mulțumește cu ocuparea insulei Lemnos, ci au cuprins și alte insule grecești în Marea Egeeică. Faptul a provocat multă iritate în cercurile populației din Atena.

*

Nenorocire pe Dunăre. În portul dela Călărași s'a întâmplat o mare norocire. O barcă, în care se aflau: majorul Buzoianu cu sotia și fiica, dna căpitan Frâncescu cu două fiice, locotenentul Frâncescu și trei marinari, a fost luată de curentul apei și lovită de un șlep. Barca s'a resturnat. S'au înecat: locotenentul Frâncescu, dsoară Elena Buzoianu și soldatul Dumitru Gheorghe. Căilații au fost salvăți din valuri; dar cu tot ajutorul dat, a murit și majorul Buzoianu.

*

Viața în submarin. Comandantul Hanssen dela submarinul german U 16, care a distrus un respectabil număr de vapoare engleze și franceze, a comunicat unui ziarist căteva impresioni din viața petrecută în submarin. Nervii omului, a zis comandanțul numit, sunt puși la grea încercare. Nu fiecine poate suporta viața din submarin. Dacă sănem în apropierea dușmanului, sau dacă vremea nu e favorabilă, vesul se cufundă în apă. În însul domnește tăcere de morător; mașinaria electrică nu produce zgromot; ear apa și nu bun conducător de sunet, adesea suzim cum trece d'asupra noastră cutare vapor. Aerul căld, cu mirosul de ulei, nu este tocmai plăcut. Soldații li se înțeleg sănii cuprins de somnolentă, la care nu prea rezista. Foc nu se face, pentru a nu consuma oxigenul. Zilele și noile sunt orări sădăcate opt ceasuri pe un loc strămt, cu ochii la periscop, privind mereu cu încordare, pentru a surprinde prada.

*

Bioscopul Apollo de pe Piața Harmannă reprezenta numai Vineri în 16 Aprilie n. 1915: La cererea generală astăzi pentru ultima dată: Dr. Mors, dramă detectivă în 3 acte. Afară de această încă un program de întregire.

Corespondentă gratuită cu răniții. O hotărâre mai nouă dispune, ca răniții din spitalele Austriei, Bosniei și Germaniei să poată corespondență gratuită cu familiile lor de acasă. Tot asemenea este gratuită și corespondența celor de acasă cu bolnavii și răniții, cari se găsesc în spitalele de pe teritoriul țărilor amintite.

*

De urmat. Guvernatorul provinciei Stiria a publicat un decret, prin care autoritățile sunt însărcinate a îngriji, ca în comunele din provincie să nu se facă risipă de mâncare și băutură cu prilejul difuzorilor sărbători, și să nu se permită întrunirile impunute cu băuturi. Cetățenii să-și stăpânească deținute de petreceri și să nu contribue prin lipsă de cumpătare la reducerea mijloacelor de apărare în contra dușmanului.

*

Pentru văduvele și orfanii ostașilor noștri. protopopul ortodox din Mercurie, Avram S. Făcuraru, într-un vecinica odihna a secretarului Casei de răstrăere din Mercurie, Nicolae Pârvu, căzut pe câmpul de onoare, dăruiște 5 cor. la fondul Andrei Baron de Saguna pentru ajutorarea cu preferință a văduvelor și orfanilor ostașilor noștri căzuti în răsboiu. Pentru prinos exprimă sincere mulțumiri, în numele Reuniunii meseriașilor sibieni: Victor Tordășianu, președinte.

*

Tunul de 42 centimetri. Inginerul Dr. Seume, inventatorul și constructorul tunului de 42 centimetri, a tinut zilele acestea o prelegere. În fața mai multor ingineri, despre inventia sa. Erau cîteva interesaante amănunte din prelegerea lui Seume: Tunul întreg cântărește 88.750 ch lograme. Lungimea teavă este de cinci metri. Greutatea glorifică este de 400 kilograme, lungimea lui de 1 metru 26 cm. Părțile singurătate, din care se compune tunul, sunt în număr de 172, pentru a căror transportare se cer 12 vagane. Fundamentul, unde se zidește tunul, are adâncime de opt metri. Cetatea Lége a fost bombardată dela distanță de 22,8 chilometri. S'urântă între 1 și 3 metri. La prima tragere asupra numitei cetăți au căzut 1700 soldați, la două tragere 2300 soldați. S'au tras cu totul 5 gloante. Namur și Maubeuge au primit cîte 2. Montarea tunului durează 25-26 de ceasuri; îndreptarea sa, după ce prin alte tunuri s'au stabilit distanța, ține 6 ore. Soldații de serviciu, când se deschide tunul, poartă chipuri apărătoare de urechi, ochi, gură și nas, și trebuie să stea întinzî pe bură. Pe un cîte de patru chilometri, de cîte ori se sloboade tunul, se sparg toate geamurile edificiilor. O impunătură costă 11 mii de mărci. Tunul acesta, la care servesc 260 de oameni, este întreg subminat: în caz de pericol inginerul conducător și îndatorat să arunce în aer totă construcționea

Nr. 340/1915.

(52) 2—2

Concurs.

Pe baza articolului de lege LX din 1913 §. 8 se caută un practicant de notar în cancelaria comunei Kisapold (Apoldul de jos). Reflectanții sunt a și înainta ofertele în scris sau a se prezenta în persoană la subscrîsul notar până în 25 I. c.

Kisapold (comitatul Szeben), la 10 Aprilie 1915.

Vasile Mușoiu
notar communal.

Nr. 129/1915.

(51) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Râchita Purcăreț (Sebespukárcz), se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele făsionate în Tab. B. pentru dotația dela stat.

Dela candidați se cere cuaificăt de 8 clase gimnaziale.

Concurenții au să și înainteze cererile subsemnatului oficiu protopresbiteral și până 8 zile înainte de alegere să se prezenteze poporului în biserică, spre a cănta, respective a celebra și cuvânta.

Sebeș, 26 Martie 1915.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protopresbiter.

O trăsură pe arcuri

în stare foarte bună se află de vânzare. Datoritorii a se adresa domnului

Petru Mohan
Sibiu, Schwimmschulg. 6.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune cătră Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluiește-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simvolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune cătră Dumnezeu Tatăl; rugăciune cătră născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune cătră Domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidicezană, și se vinde legată în coloare roșie și vânătă cu 20 fileri.

Format placut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preotilor, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trăbunile sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru oslașii din resbel, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

,LUMINA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiu.

CENTRALA: Telefon Nr. 177.
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 7.

FILIALE:

MURĂȘ-OȘORHEIU și TUROA.

Capital K 600,000.— Fonduri K 50,000.— Depuneri „2,000,000.— Active . „ 2,800,000.—

Primeste depuneri **5%** interese fără anunț. Pentru depunere fructificare cu **5%** nerii mai mari de durată mai lungă cu anunț, dela corporaționi bisericești și a și dela particulari se acordă și interese mai mari. — Darea după interesele de depuneri o plătește institutul. — Depuneri se pot face și prin postă fără spese prin cercuri, cari se pun la dispoziție la cerere, deasemenea se pot face și ridicări prin postă fără spese de porto.

Directiunea.

(40) 4—

La librăria arhidicezană în Sibiu
se află de vânzare:

Câteva constatări dureroase
și încă ceva cu prilejul aniversării de 200 de ani dela moartea lui Constantin Brâncovean 15 August 1714 — 15 August 1914, de

Nicolae Borzea de Vist,
protope ortodox român, al tractului protopresbiteral

Făgăraș, 1914.

Prețul 70 fileri. + porto 10 fileri.

Panihidă și dedicăția

rostită cu prilejul aniversării de 200 de ani dela moartea lui Constantin Brâncovean Anul morții: 15 August 1714. Anul aniversării: 15 August 1914.

De un parohian.

Făgăraș, 1914.

Prețul 30 fileri. + porto 5 fileri

La Librăria arhidicezană
în Sibiu se află următoarele

Icoane sfinte

tipărite în tipografia cărților bisericești din București și aprobată de sfântul Sinod din România.

Icoane mărimă 20×25 cm. K f

Năsterea Domnului nostru Iisus Cristos	—20
Botezul Domnului nostru Iisus Cristos	—20
Învierea Domnului nostru Iisus Cristos	—20
Sfântul Modest	—20
Sfântul Ilie Prorocul	—20
Sfântul Ioan Botezătorul	—20
Domnul nostru Iisus Cristos în vesminte de Arhiereu	—20
Incoronarea Maicii Domnului	—20
Sfântii Apostoli Petru și Pavel	—20

Icoane mărimă 40×50 cm.

Judecata Domnului nostru Iisus Cristos	—45
Sfântul Ilie Prorocul	—15
Învierea Domnului nostru Iisus Cristos	—45
Botezul Domnului nostru Iisus Cristos	—45
Năsterea Domnului nostru Iisus Cristos	—45
Sfântul Ioan Botezătorul	—45
Sfântii Apostoli Petru și Pavel	—45

Icoane mărimă 15×23 cm.

foarte fine, fondul auriu.	
Maica Domnului nostru Iisus Cristos	—30
Sfântul Gheorghe	—30
Sfântul Nicolae	—30
Sfântii Impărați Constantin și Elena	—30
Sfântii Arhangheli Mihail și Gavril	—30
Sfânta Paraschiva	—30
Sfântul Dumitru	—30

Icoane mărimă 22×34 cm.

foarte fine, fondul auriu.	
Maica Domnului nostru Iisus Cristos	—45
Sfânta Treime	—45
Sfântul Gheorghe	—45
Sfântul Dumitru	—45
Sfântul Nicolae	—45
Sfântii Impărați Constantin și Elena	—45
Sfântii Arhangheli Mihail și Gavril	—45
Sfântii Trei Erarhi, Vasile, Grigore și Ioan	—45

Tablouri (Portrete).

Icoana Inmormântării pe hârtie (aer)	1—
Icoana Inmormântării pe pânză (aer)	5—
Proscenia tipărită cu litere latine	—50
Sfânta și Mareia Vineri a Patimilor, adeacă ocoare bisericice în seara acelei zile mari, format 50×65 cm. reproducă în culori	2—
Pentru pach și porto să se adaugă 30—40 fil.	2—
Mitropolitul Ioan Mețianu, format mare	2—
Mitropolitul Șaguna, format mare 2 cor., mic 50 fil., tipărit pe carton cromohelografie	5—
Mitropolitul Miron Romanul	2—
Gozdu	2—

La Librăria arhidicezană în Sibiu,
se află de vânzare:

ALBUM
de
brodării și țesături românești.
Compus și editat
de
Minerva Cosma.
Prețul 16 cor.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidicezană, Sibiu.

Archibald, *Impresii de Călătorie*, note de om năcăjît. Prețul cor. 250. + 20 fil. porto.

Boldor A., *Dare de sănă* asupra miscării literare pedagogice din anul școlar 1912/13.

Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Bunea Dr. A., *Incercare de Istoria Românilor* până la anul 1382. Scrisoare postumă cu un Portret foarte bine reușit al autorului. Prețul 5 cor. + 20 fil. porto.

Caragiale I. L., *Teatru*, opere complete.

Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Cartea Verde, textul tractatului de pace din București 1913. Prețul cor. 1'50. + 20 fil. porto.

Cazaban A., *Intre Femeie și pisică*, novele. Prețul cor. 1'50. + 20 fil. porto.

Chiriteșcu M. I., *Grănicerul*, novele. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Cosbuc G., *Fire de Tort*, poezii. Ediție nouă cu 100 pagini mai mare decât ediția anterioară. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Diamandy G., *Chemarea Codrului*, poveste vitească în 3 acte. Prețul cor. 1'50. + 10 fil. porto.

Drăgescu Dr. I., *Pro patria, Povestire despre începutul și menirea neamului românesc*. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.

Dulfu P., *Gruia lui Novac*. Epopee alcătuite din cântecele de viteje ale poporului român. Cu ilustrații de A. Murnu. Ed. simplă cor. 1'50, ed. de lux cor. 2'50. + 20 fil. porto.

Eroii Noștri, pagini alese din istoria neamului. 3 broșuri @ 30 bani. Broșura I conține: Răboala între Români și Daci. Broșura II conține: Dacia sub Traian. Broșura III conține: Muntenia și Moldova, întâiale lupte cu Ungurii. Broșurile acestea sunt scrise pe înțelesul poporului. Porto 10 fil.

Farago Elena, *Din taina vechilor Răspândii*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Filipescu N., *Discursuri politice*, publicate de N. Pandelea. Vol. I. 1888—1901. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Flaubert G., *Salambô*, roman. Tradus de Ludovic Dauș. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Galaction G., *Biserica din Răzoare*, novele și schițe. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Ghica Ioan, *Pământul și Omul*, ilustrat. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Goethe, *F*